

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Педагогічний факультет
Кафедра теорії та методик початкової освіти

**ПРОГРАМА
АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ**
Атестаційний іспит із психолого-педагогічної підготовки
(«Психологія», «Психологія індивідуального розвитку дітей молодшого шкільного віку», «Психолого-педагогічні основи освітньої діяльності молодших школярів», «Педагогіка», «Теорія та методика виховання молодших школярів»)
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальності 013 Початкова освіта
за освітньо-професійною програмою Початкова освіта
(на основі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»)
заочна форма здобуття освіти

2023-2024 навчальний рік

Розробники програми:

Бахмат Н.В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методик початкової освіти.

Дуткевич Т.В., кандидат психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології освіти.

Федорчук В.В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та менеджменту освіти.

Ковальчук О.В., кандидат педагогічних наук, доцент, старший викладач кафедри теорії та методик початкової освіти.

Ухвалено на засіданні кафедри теорії та методик початкової освіти

Протокол № 10 від 26 вересня 2023 року

Завідувач кафедри

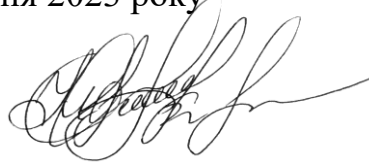

Наталія БАХМАТ

Ухвалено радою з науково-методичної роботи і забезпечення якості вищої освіти педагогічного факультету

Протокол № 8 від 26 вересня 2023 року

Голова ради

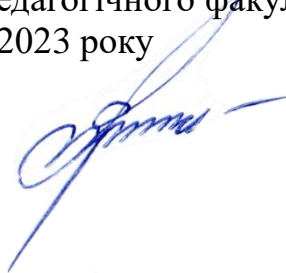

Наталія БАХМАТ

Затверджено вченою радою педагогічного факультету

Протокол № 9 від 26 вересня 2023 року

Декан факультету

Віктор ЛАБУНЕЦЬ

ПОГОДЖЕНО

Керівник

групи забезпечення освітньої програми

Наталія ГУДИМА

Пояснювальна записка

Побудова національної системи освіти в Україні в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа» та Державного стандарту початкової освіти передбачає новий підхід до професійної підготовки майбутніх компетентних учителів. Відповідно має бути достатній рівень підготовленості випускників, сформованість професійних компетентностей, що забезпечується ефективним поєднанням теоретичних знань здобувачів вищої освіти з уміннями застосовувати їх на практиці.

Програма підсумкової атестації складена відповідно до освітньо-професійної програми Початкова освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Атестація здобувачів вищої освіти – це встановлення відповідності результатів навчання здобувачів вищої освіти вимогам освітньої програми. Вимоги до атестації визначає стандарт вищої освіти.

Атестація здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка здійснюється відповідно до:

– [Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка \(нова редакція\)](#);

– [Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка \(зі змінами та доповненнями\)](#);

– [Положення про атестацію та організацію роботи екзаменаційної комісії в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка](#).

У нормативних документах освітньої галузі: Законах України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про вищу освіту», «Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки», «Концепції розвитку педагогічної освіти» акцентується увага на необхідності формування нової генерації педагогічних кадрів, підготовленої до якісного забезпечення освітніх потреб особистості дитини, розвитку її інтелектуального, культурного та комунікативного потенціалу.

Метою підсумкової атестації здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є оцінювання рівня сформованості загальних і спеціальних фахових компетентностей випускників, передбачених змістом освітньо-професійної програми Початкова освіта спеціальності 013 Початкова освіта.

Атестація випускників освітньо-професійної програми Початкова освіта проводиться у формі атестаційного іспиту з навчальних дисциплін психолого-педагогічної підготовки («Психологія», «Психологія індивідуального розвитку дітей молодшого шкільного віку», «Психолого-педагогічні основи освітньої діяльності молодших школярів», «Педагогіка», «Теорія та методика виховання молодших школярів»).

До програми атестаційного іспиту зміст дисциплін «Психологія», «Психологія індивідуального розвитку дітей молодшого шкільного віку», «Психолого-педагогічні основи освітньої діяльності молодших школярів», «Педагогіка», «Теорія та методика виховання молодших школярів».

Атестаційний іспит має комплексний характер і пов'язаний з поглибленням набутих здобувачем вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання. Програма атестаційного іспиту сформована на основі визначеного в стандарті вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта переліку компетентностей.

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 02	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК 03	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ЗК 04	Здатність працювати в команді.
ЗК 05	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК06	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 07	Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
ЗК 08	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК)

СК 02	Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.
СК 03	Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної.

СК 07	Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.
СК 09	Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 02	Управляти складною професійною діяльністю та проектами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.
ПРН 06	Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.
ПРН 07	Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.
ПРН 08	Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.
ПРН 9	Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.
ПРН 12	Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.
ПРН13	Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проектувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей.

ПРН14	Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.
ПРН 15	Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.

Атестація у формі складання екзамену проводиться за білетами, складеними відповідно до програми атестаційного іспиту з навчальних дисциплін психолого-педагогічної підготовки.

До атестаційного іспиту допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі вимоги освітньої програми і навчального плану підготовки фахівців за спеціальністю 013 Початкова освіта. Допуском до Атестації є наказ із зазначенням прізвищ, імен, по-батькові здобувачів вищої освіти, підписаний ректором К-ПНУ за поданням декана педагогічного факультету.

ЗМІСТ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ З ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

1. «ПСИХОЛОГІЯ»

1. Психологічне поняття особистості. Розвиток особистості молодшого школяра
2. Поняття уваги, її розвиток у молодшого школяра
3. Поняття про сприймання та його розвиток у молодшого школяра
4. Поняття про пам'ять та її розвиток у молодшого школяра
5. Процеси пам'яті та їх розвиток у молодшого школяра
6. Поняття про волю та її розвиток у молодшого школяра
7. Загальна характеристика мислення молодшого школяра
8. Соціально-психологічна адаптація дитини до вимог школи
9. Розвиток операцій мислення, розумових дій у молодшого школяра
10. Поняття про уяву, її розвиток у молодшого школяра
11. Поняття про емоції та почуття, їх розвиток у молодшого школяра
12. Психологічне поняття спілкування, його розвиток у молодшого школяра
13. Характеристика навчальної діяльності молодшого школяра
14. Психологічне забезпечення уроку та його аналіз учителем.
15. Психологічні особливості засвоєння молодшими школярами знань, вмінь та навичок
16. Поняття про темперамент, його особливості у молодшого школяра
17. Поняття про характер особистості, його формування у молодшого школяра
18. Психологічні основи педагогічної діяльності та педагогічного спілкування
19. Соціально-психологічний клімат у колективі класу, роль учителя у його поліпшенні
20. Психологічні особливості розвитку здібностей у молодшого школяра

Основна література

1. Дуткевич Т. В. Дитяча психологія: навч. пос. для студ. ВНЗ. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 392 с.
2. Дуткевич Т.В. Загальна психологія. Теоретичний курс. [текст] навч. посіб. 2-ге вид. Київ: Центр учбової літератури, 2022. 388 с. URI: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/7621>.
3. Кутішенко В.П. Вікова та педагогічна психологія: навч. пос. для студ. ВНЗ. Київ : Центр навчальної літератури. 2019. 128 с.
4. Москалець В.П. Загальна психологія : підручник. Київ : Ліра-К, 2020. 564 с.
5. Савчин М.В. Вікова психологія: навчальний посібник. 5-те вид. Київ : Академія, 2021. 376 с.
6. Сергєєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О.П., Пасєка О. В. Вікова психологія. Київ : Центр навчальної літератури 2020. 384 с.

Додаткова література

1. Видра О.Г. Вікова та педагогічна психологія. Київ : Центр навчальної літератури. 2019. 112 с.
2. Вікова та педагогічна психологія: підручник / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. 5-те вид. Київ : Каравела, 2017. 399 с.
3. Дуткевич Т. В. Дошкільна психологія: навч. пос. для студ. ВНЗ. Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 392 с.
4. Дуткевич Т.В. Загальна психологія. Теоретичний курс : навч. посіб. Кам'янець-Подільський : Видавець Зволейко Д.Г., 2015. 432 с.
5. Дуткевич Т. В. Соціальна психологія (теоретичний курс): навчальний посібник. Кам'янець-Подільський : ТОВ Друк-Сервіс, 2012. 132 с.
6. Дуткевич Т. В. Вікова і педагогічна психологія (курс лекцій і практикум): навчальний посібник. Кам'янець- Подільський : Медобори, 2012. 228 с.
7. Карпенко Є. Вікова та педагогічна психологія : Актуальні студії сучасних українських учених : навч. посібник. Дрогобич : Посвіт, 2014. 152 с.
8. М'ясоїд П. А. Курс загальної психології: у 2 т.: Підручник. Київ : Алеута, 2011. 496 с.
9. Орбан-Лембрик Л.Б. Соціальна психологія: Підручник: У 2 кн. Кн. 2: Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія. Київ : Либідь, 2010. 464 с.
10. Основи соціальної психології : підручник для закладів вищої освіти / П. П. Горностай, М. М. Слюсаревський, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко, Н. В. Хазратова та ін. ; за ред. М. М. Слюсаревського. Київ : Талком, 2018. 580 с.
11. Павелків Р.В. Вікова психологія : Підручник. Київ : Кондор, 2011. 469 с.
12. Педагогічна психологія : Підручник / М.Б. Євтух, Е.В. Лузік, Н.В. Ладогубець, Т.В. Ільїна. Київ : Кондор. Видавництво, 2015. 420 с.
13. Поліщук В.М. Соціальна психологія (програмні основи, змістові модулі, інформаційне забезпечення) : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2021. 217 с.
14. Токарева Н. М. Шамне А. В. Вікова та педагогічна психологія : навчальний посібник. Київ, 2017. 548 с.
15. Савчин М., Василенко Л. Вікова психологія. Академія, 2017. 344 с.
16. Сергеєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасека О. Педагогічна психологія. Навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури. 2019. 168 с.
17. Сергеєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасека О. В. Вікова психологія. Навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 376 с.
18. Сергеєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасека О. В. Загальна психологія. Навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 296 с.
19. Сидоренко О. Б. Практикум з вікової та педагогічної психології : навч. посібник для студентів. Київ : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. 262 с.
20. Токарева Н.М. Основи педагогічної психології: навчально-методичний посібник. Кривий Ріг, 2013. 223 с.

2. «ПСИХОЛОГІЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ»

1. Рухійні сили та основні чинники психічного розвитку.
2. Види готовності дитини до школи.
3. Особливості розвитку емоційно-вольової сфери молодших школярів.
4. Структура та особливості навчальної діяльності молодшого школяра.
5. Особливості засвоєння моральних норм та правил поведінки в молодшому шкільному віці.
6. Особливості самооцінки молодших школярів.
7. Особливості взаємовідносин та спілкування молодших школярів.
8. Психологічні новоутворення в молодшому шкільному віці.
9. Пізнавальні психічні процеси молодшого школяра.
10. Проблеми навчання шестирічних дітей.
11. Особливості соціальної ситуації розвитку молодшого школяра.
12. Чинники, які зумовлюють психічний розвиток і формування особистості молодшого школяра.
13. Підходи до проблеми розвитку в основних психологічних напрямках.
14. Психологія розвитку рефлексивних умінь особистості у молодшому шкільному віці.
15. Психологічні особливості здібностей та обдарованості.
16. Загальні закономірності психічного розвитку особистості.
17. Механізми психічного розвитку.
18. Концепція психічного розвитку дитини Г.С. Костюка.
19. Вплив сучасного інформаційного середовища на розвиток молодшого школяра.
20. Вплив родини на психічний розвиток дитини молодшого шкільного віку.

Основна література

1. Дуткевич Т.В. Дитяча психологія : Навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури. 2012. 427 с.
2. Дуткевич Т. В. Загальна психологія. Теоретичний курс : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури. 2022. 388 с.
3. Ковальчук О., Гудима Н. Психологічні основи змісту, форм організації та методів морального виховання молодших школярів: від традицій до інновацій ціннісних орієнтирів сучасної української школи // Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. Серія: педагогічні науки. 2023. №62. С. 129-139.
4. Ковальчук О.В. Психолого-педагогічні умови становлення індивідуальності молодшого школяра // Acta Paedagogica Volynienses. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. № 2. С. 72–79.
5. Ковальчук О., Мелекесцева Н., Гудима Н., Взаємодія сім'ї та закладів позашкільної освіти у процесі становлення особистості учнів початкових класів // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні

технології. Суми : Видавництво Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка. 2021. №4 (108). С. 117-125.

6. Панчук Н. П. Загальна і вікова психологія: практикум : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський : Друк-Сервіс. 2018. 168 с.

7. Савчин М., Василенко Л. Вікова психологія : навч. посіб. 5-те вид., перероб., доповн. Київ : Академвидав. 2021. 376 с.

8. Столяренко О.Б., Чайковська О.М. Вікова психологія : навч. посіб. Кам'янець-Подільський : Медобори-2006. 2016. 251 с.

Додаткова література

1. Чапюк Ю. С. Молодший шкільний вік як сензитивний період щодо розвитку творчого мислення: теоретичні аспекти URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/145611713.pdf>.

2. Шевцова Г. Г. Молодший шкільний вік: традиції та інновації в дослідженнях <http://surl.li/mppgk>.

3. Личик О.Я., Крук С.Л., Гаврилькевич В.К. Теоретичний огляд проблеми розвитку довготривалої пам'яті у дітей молодшого шкільного віку. URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/2558/2541>

4. Кулакова Л. Розвиток соціального інтелекту у дітей молодшого шкільного віку в умовах навчальної діяльності URL: https://prap.rv.ua/index.php/prap_rv/article/view/190.

5. Шелестова Л. В. Врахування вікових особливостей молодших школярів у процесі індивідуалізації навчання. URL: <http://surl.li/quory>.

6. Калашникова Л.В. Молодший шкільний вік у контексті формування просоціальної поведінки. URL: <http://appsychology.org.ua/data/jrn/v9/i13/15.pdf>

3. «ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ»

1. Молодший школяр як суб'єкт навчальної діяльності.

2. Навчальна діяльність як провідний вид діяльності молодших школярів.

3. Структура навчальної діяльності молодших школярів.

4. Методи розвитку мотивації у молодших школярів до самостійного навчання.

5. Когнітивний розвиток молодшого школяра.

6. Емоційно-вольова та потребнісно-мотиваційна сфери особистості молодшого школяра.

7. Уміння вчитися самостійно як інтегральна характеристика особистості молодшого школяра.

8. Особистісна (мотиваційна) готовність як компонент готовності до навчання в початковій школі.

9. Індивідуальний підхід в організації навчання молодших школярів: психолого-педагогічні засади.

10. Диференційований підхід в організації навчання молодших школярів: психолого-педагогічні засади.

11. Особливості навчання обдарованих та невстигаючих учнів.
12. Психологія виховання молодших школярів.
13. Зміст роботи педагога, спрямованої на подолання проблеми відчуження «ізольованих» учнів.
14. Шляхи подолання утруднень у навчанні молодших школярів.
15. Стратегії у роботі вчителя початкових класів для підтримки соціальної адаптації молодших школярів.
16. Основні принципи психолого-педагогічного супроводу молодших школярів.
17. Психологія навчання обдарованих молодших школярів.
18. Педагогічні прийоми корекції неуспішності навчання молодших школярів.
19. Психологічні основи формування культурних цінностей молодших школярів та їхній розвиток у контексті основних напрямів виховання.
20. Психологічні особливості забезпечення наступності між початковою та середньою ланкою загальної середньої освіти.

Основна література

1. Видра О.Г. Вікова та педагогічна психологія: навч. пос. для студ. ВНЗ. Київ : Центр навчальної літератури, 2019.
2. Вікова та педагогічна психологія / За ред. О.В. Скрипченко, Л.В. Долинської, З.В. Огороднійчук та ін. Київ : Каравела, 2012. 400 с.
3. Державний стандарт початкової освіти : затв. Постановою Каб. Міністрів України, від 21 лютого. 2018 р. No 87 [Електронний ресурс]. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>.
4. Дуткевич Т. В. Дитяча психологія : навч. посіб. Київ : Центр учб. л-ри, 2012. 423 с.
5. Кутішенко В. П. Вікова та педагогічна психологія. Київ: Центр навчальної літератури, 2017. 128 с.
6. Токарева Н. М. Шамне А. В. Вікова та педагогічна психологія : навчальний посібник [для студентів вищих навчальних закладів]. Київ, 2017. 548 с.

Додаткова література

1. Бахмат Н.В., Сторчова Т.В. Організація освітньої діяльності учнів закладів загальної середньої освіти : психолого-педагогічний аспект // Пед. освіта : теорія і практика : Зб. наук.пр. / КПНУ ім. І. Огієнка; Інст. педагогіки НАПН Укр.[гол. ред. Бахмат Н.]. Вип. 34 (1-2023). Київ : Міленіум, 2023.С. 111-122.
2. Гошовський Я., Гошовська Д. Психологія девіантної особистості : навчально-методичний посібник до практичних занять. Луцьк, ПП Іванюк, 2022. 106 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/21261/1/Ps.dev.poved.%20posib..pdf>.
3. Кабанцева А., Корнеєва О. Підтримка дитини в умовах емоційного напруження: навч. метод. посібник. Київ : КВІЦ, 2018. 136 с.

4. Колупаєва А. А., Таранченко О.М. Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі: навчально-методичний посібник. Харків : Вид-во «Ранок», 2019. 304 с.
5. Концепція Нової Української школи. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
6. Миронова С.П. Нова українська школа : особливості організації освітнього процесу учнів початкової школи в інклюзивних класах: навчально-методичний посібник. Тернопіль : Астон, 2020. 176 с.
7. Навчально-методичний комплекс кафедри методики змісту освіти : метод. посіб. [Упорядник О. О. Буйдіна]. Електронне видання. Полтава : ПОППО, 2021. 158 с. URL: roipro.pl.ua/nml/elektronni-vydannia-roipro.
8. Неперервність та наступність між початковою і базовою загальною середньою освітою як передумови успіху реформ Нової української школи / Зб. наук. пр. [ред. кол. І. Б. Вашеньяк (гол.) та ін.]. Хмельницький : Видавництво ПП «Символ», 2021. 283 с.
9. Неперервність і наступність у навчанні дітей як передумова забезпечення якості освітнього процесу (навчально-методичний посібник). Черкаси, 2020. 32 с. URL: <http://library.ippro.com.ua/attachments/article/527/%D0%BD%D0%B5%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%80%D0%B2%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C%20%D1%96%20%D0%BD%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%83%D0%BF%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C.pdf>.
10. Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2018. 160 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2018/12/12/11/20-11-2018rekviz.pdf>.
11. Палій А. А. Диференціальна психологія : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2010. 429 с. URL: <https://symboldrama.if.ua/wp-content/uploads/2020/03/a.a.-palij-dyfyrencziana-psyhologiya.pdf>.
12. Кондратенко Л.О. Психологія первинної шкільної неуспішності: монографія. Чернігів: Десна Поліграф, 2017. 488 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/709374/1/kondratenko_kniga_488str.pdf.
13. Столяренко О. Б. Психологія особистості. Навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 280 с.
14. Таранченко О.М. Диференційоване викладання в інклюзивному класі: навч.-метод. посіб. / О.М. Таранченко, Ю.М. Найда. Київ : Видавнича група «АСК», 2012.
15. Шевчишена О. В. Психолого-педагогічний супровід обдарованої дитини у загальноосвітньому навчальному закладі: науково-метод. посіб. Хмельницький: ОППО, 2016. 237 с.
16. Шевців З. М. Основи інклюзивної педагогіки : підручник. Київ : «Центр учбової літератури», 2016. 248 с.
17. Bakhmat N., Dzhyhun L., Mishchenko M., Polishchuk O., Savytska O., Dorofey S. The Neuropedagogical Aspects of Mental and Cognitive Activity in

4. «ПЕДАГОГІКА»

1. Педагогіка в системі наук про людину (об'єкт, предмет, функції та завдання педагогіки). Основні категорії педагогіки (освіта, навчання, виховання, формування, розвиток, самоосвіта, самовиховання, саморозвиток).
2. Структура та основні галузі педагогіки.
3. Педагогіка партнерства (суб'єкт-суб'єктна взаємодія, основні принципи, форми організації). Учень як суб'єкт освітнього процесу. Партнерство школи і сім'ї у вихованні учнів (форми і методи роботи школи з батьками учнів).
4. Система освіти України (принципи, види, рівні, типи закладів освіти (відповідно до Закону України Про освіту)).
5. Науково-педагогічне дослідження (види, мета, завдання, об'єкт, предмет). Методи науково-педагогічного дослідження (спостереження, експеримент, методи опитування тощо).
6. Дидактика як теорія освіти і навчання: сутність, основні категорії. Педагогічна теорія Я.А.Коменського.
7. Процес навчання: сутність, двосторонній характер, функції, структура.
8. Принципи навчання та їх характеристика.
9. Зміст освіти та його складові (знання, уміння, навички, компетентності).
10. Структура навчально-пізнавальної діяльності учнів. Пізнавальний інтерес. Рівні засвоєння знань.
11. Методи навчання (за джерелом знань, за характером пізнавальної діяльності, за логікою пізнання). Засоби навчання.
12. Види навчання (пояснювально-ілюстративне, проблемне, програмоване, індивідуальне, інтегроване, ігрове, дистанційне).
13. Форми організації навчання (фронтальна, групова, кооперативна, колективна, парна, індивідуальна).
14. Урок як форма організації навчання (типи і структура уроків за основною дидактичною метою). Позаурочні форми навчання. Підготовка вчителя до уроку.
15. Контроль у навчальному процесі, його функції, види, форми, методи. Рівні навчальних досягнень учнів.
16. Поняття і види педагогічних технологій (розвивальні, проєктні, проблемна, ігрові, інтерактивні).
17. Особистість вчителя та його педагогічна майстерність. Гуманізм педагога В.О.Сухомлинського.
18. Принципи виховання та їх характеристика. Виховний ідеал Г.Вашенка.
19. Учніське самоврядування, його види, органи учнівського

самоврядування, формальні й неформальні групи учнів. Концепція соціально-особистісного виховання А.Макаренка.

20. Альтернативні педагогічні технології як системи: «Вільне виховання» в педагогічній системі М.Монтессорі; Школа успіху і радості С.Френе; Вальдорфська школа: ідея цілісного виховання (Р.Штайнер).

Основна література

1. Волкова Н. П. Педагогіка : навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2017. 616 с.

2. Зайченко І.В. Педагогіка URL: http://pidruchniki.ws/17000308/pedagogika/pedagogika_-_zaychenko_ib

3. Максимюк С.П. Педагогіка: Навчальний посібник. Київ: Кондор, 2009. 670 с. URL: <http://www.twirpx.com/file/626701/>

4. Пальчевський С.С. Педагогіка: навч. посіб. Київ: Каравела, 2016. 496 с. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/348-pedagogka-palchevskiy-ss.html>

5. Пащенко М.І., Красноштан І.В. Педагогіка: навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури», 2017. 228 с. URL: <https://ua1lib.org/book/3099168/d4d9a3?id=3099168&secret=d4d9a3>

Додаткова література

1. Аненкова І. П., Байдан М. А., Горчакова О. А., Руссол В. М. Педагогіка : модульний курс. Навчальний посібник. Львів : «Новий Світ – 2000», 2022. 567 с.

2. Берека В.Є., Буймістер Л.В., Шоробура І.М. Козацько-лицарське виховання в навчальних закладах : навч.-метод. посіб. Хмельницький : Заколотний М.І., 2015. 342 с.

3. Гущина Н. І., Орлова Т. Г., Кондратова Л. Г. Нова українська школа : організація позаурочної діяльності в початковій школі на засадах партнерської взаємодії учасників освітнього процесу : навч.-метод. посіб. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2021. 160с.

4. Задорожна-Княгницька Л. В., Тимофєєва І. Б. Загальні основи педагогіки : навч. посіб. для здоб. вищої освіти зо освітнім ступенем «Бакалавр» спец. 013 «Початкова освіта». Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 192 с.

5. Закон України „Про освіту”. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

6. Закон України „Про загальну середню освіту” URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>

7. Концепція Нової української школи URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

8. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/5d5/279/7ca/5d52797ca746c359374718.pdf>

9. Макаренко А.С. Педагогічна поема. [Електронний ресурс] URL: http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Pedagog/makar/index.php.

10. Михалюк А. М. Педагогіка : інтерактивний контент. Навчально-методичний посібник. Київ : Видавництво «Каравела», 2023. 244 с.
11. Пальчевський С.С. Педагогіка: навч. посіб. Київ: Каравела, 2016. 496 с. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/348-pedagogka-palchevskiy-ss.html>.
12. Пащенко М.І., Красноштан І.В. Педагогіка : навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури», 2017. 228 с. URL: <https://ua1lib.org/book/3099168/d4d9a3?id=3099168&secret=d4d9a3>.
13. Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show /z0659-00#Text>.
14. Сухомлинський В.О. Павлиська середня школа : Наші вчителі, вихователі / Педагогіка : Хрестоматія. Київ, 2003. С. 81-82.
15. Федорчук В.В. Освітні технології. Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський, 2014. 164 с. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/5927>.
16. Федорчук В.В. Педагогічні технології в початковій школі. Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко, 2014. 268 с. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/2085>.
17. Чепіль М.М., Дудник Н.З. Педагогічні технології : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2012. 224 с.

5. «ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ»

1. Сутність основних категорій теорії виховання.
2. Сутність понять «методи», «прийоми», «засоби» виховання. Основні підходи до класифікації методів виховання.
3. Сутність поняття «колектив», виховний вплив колективу.
4. Методика виховної години в початкових класах.
5. Методика зборів класу в початкових класах.
6. Методика батьківських зборів у початкових класах.
7. Індивідуальні форми роботи з батьками молодших школярів та методику їх проведення.
8. Завдання та зміст виховання основ моральної культури школярів.
9. Сутність виховання громадянської культури учнів.
10. Зміст і завдання виховання розумової культури учнів.
11. Завдання і зміст виховання естетичної культури учнів
12. Завдання і зміст виховання фізичної культури учнів.
13. Завдання та зміст трудового виховання і профорієнтаційної роботи школярів.
14. Методи формування суспільної поведінки.
15. Методи стимулювання діяльності і поведінки вихованців.
16. Методи контролю й аналізу ефективності виховання.
17. Вимоги до сучасного класного керівника. Охарактеризувати функції, права та обов'язки класного керівника.
18. Сутність понять «позакласна та позашкільна виховна робота», їхні завдання та специфічні принципи.

19. Класифікація форм виховання. Форми виховання за кількісним критерієм (масові, групові та індивідуальні).

20. Методика проведення екскурсій у початковій школі.

Основна література

1. Башкір О.І. Теорія виховання : навчально-методичний посібник. Харків. 2016. 96 с.

2. Безбородих С. М. Теорія і методика виховання молодших школярів : навч.-метод. посіб. для студентів та вчителів. Київ : Талком. 2019. 245 с.

3. Ковальчук О. Гуманістичні ідеї виховання особистості в поглядах І. Огієнка // Іван Огієнко і сучасна наука та освіта : науковий збірник. Серія філологічна. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2019. Вип. XVI. С. 166-171.

4. Ковальчук О., Мелекесцева Н., Гудима Н., Взаємодія сім'ї та закладів позашкільної освіти у процесі становлення особистості учнів початкових класів // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. Суми : Видавництво Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка, 2021. №4 (108). С. 117-125.

5. Ковальчук О. Виховання особистості молодшого школяра засобами арттерапії в освітньому процесі початкової школи // Acta Paedagogica Volynienses. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. № 3. С. 54–61.

6. Ковальчук О., Гудима Н. Психологічні основи змісту, форм організації та методів морального виховання молодших школярів : від традицій до інновацій ціннісних орієнтирів сучасної української школи // Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. Серія : педагогічні науки. 2023. №62. С. 129-139.

7. Гудима Н., Мелекесцева Н., Ковальчук О. Формування національномовної особистості молодшого школяра Нової української школи у світлі ідей Івана Огієнка // Іван Огієнко і сучасна наука та освіта : науковий збірник. Серія історична та філологічна. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2022. Вип. XIX. С. 146-154.

8. Лаппо В.В. Теорія і методика виховання : навчальний посібник. Івано-Франківськ : НАІР. 2023. 384 с.

9. Марків В. М. Теорія виховання : навчально-методичний посібник. Кривий Ріг : КПІ. 2015. 241с.

10. Мельничук С.Г. Педагогіка (теорія виховання) : навч. посіб. Київ : Слово. 2012. 285 с.

11. Стельмах Н.В. Теорія та методика виховання дітей. Миколаїв : Ліон, 2018. 265 с.

12. Червінська І. Б. Теоретико-методичні засади виховної роботи в початковій школі : навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника. 2012. 513 с.

Додаткова література

1. Державний стандарт початкової освіти. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>
2. Ковальчук О. В., Довгань О. С. Проблема виховання гуманності у дітей молодшого шкільного віку : психолого-педагогічний аспект // Фахова підготовка вчителя початкової школи в умовах реформування освіти : колективна монографія. Київ : Міленіум. 2020. С. 65-74.
3. Ковальчук О. В. Сучасні форми взаємодії школи з батьками у процесі формування гуманістичних цінностей у дітей молодшого шкільного віку // Фахова підготовка вчителя початкової школи в умовах Нової української школи : колективна монографія. Київ : Міленіум. 2021.
4. Ковальчук О.В. Гуманістичні цінності молодших школярів: технології виховання. Монографія. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В. 2021. 96 с.
5. Ковальчук О.В. Стратегії взаємодії закладу загальної середньої освіти з батьками // Формування професійної компетентності майбутніх фахівців дошкільної та початкової освіти у контексті модернізації змісту освіти : колективна монографія за ред. Н.В. Бахмат, Н.В. Гудими. Київ : Міленіум. 2021. С. 221-246.
6. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

**атестаційного іспиту із психолого-педагогічної підготовки
(«Психологія», «Психологія індивідуального розвитку дітей молодшого шкільного віку», «Психолого-педагогічні основи освітньої діяльності молодших школярів», «Педагогіка», «Теорія та методика виховання молодших школярів»)**

**для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальності 013 Початкова освіта
за освітньо-професійною програмою Початкова освіта
(на основі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»)
заочна форма здобуття освіти**

Організація та оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується [Положенням про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка \(нова редакція\)](#); [Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка \(зі змінами та доповненнями\)](#).

Дотримання академічної доброчесності регулюється Конституцією України (ст. 53 – право на освіту), Законом України «Про освіту» (ст. 42), [Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка](#) та [«Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка»](#).

Оцінювання результатів складання кваліфікаційного екзамену здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до критеріїв, розроблених випусковою кафедрою і Таблиці відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.

**Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень
здобувачів вищої освіти**

Рейтингова оцінка з атестаційного іспиту/ комплексного екзамену тощо/ захисту кваліфікаційної/ дипломної роботи (проєкту)	Оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Оцінка за національною шкалою
90-100	A (відмінно)	10	відмінно
82-89	B (дуже добре)	25	добре
75-81	C (добре)	30	
67-74	D (задовільно)	25	задовільно
60-66	E (достатньо)	10	
35-59	FX		незадовільно
34 і менше	F		

Тривалість відповіді на кваліфікаційному екзамені з навчальних дисциплін психолого-педагогічної підготовки одного здобувача вищої освіти, як правило, не повинна перевищувати 30 хвилин.

Оцінки з кваліфікаційного екзамену з навчальних дисциплін психолого-педагогічної підготовки виставляє кожен член екзаменаційної комісії. Підсумкову оцінку формують як середню з оцінок усіх присутніх членів екзаменаційної комісії.

Повторне складання кваліфікаційного екзамену з навчальних дисциплін психолого-педагогічної підготовки для підвищення оцінки не дозволяють.

Виконання всіх екзаменаційних завдань є обов'язковим. Незадовільна оцінка з одного екзаменаційного завдання є підставою для виставлення незадовільної оцінки за кваліфікаційний екзамен з навчальних дисциплін психолого-педагогічної підготовки.

Якщо здобувач вищої освіти отримав незадовільну оцінку на одному з етапів Атестації, екзаменаційна комісія приймає рішення про те, що він є неатестованим, про що в протоколі засідання екзаменаційної комісії роблять відповідний запис.

1. «ПСИХОЛОГІЯ»

Критерії оцінювання

<p>А (відмінно) 90-100 балів</p>	<p>Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні знання з дисципліни, повно викладає вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, розуміє можливість різних тлумачень однієї і тієї ж проблеми, вміє оцінювати аргументи для її доведення, формулює своє бачення проблеми, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, застосовувати знання на практиці у нестандартних ситуаціях, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно, вживає мовні засоби відповідно до норм української літературної мови.</p>
<p>В (дуже добре) 82-89 балів</p>	<p>Відповідь здобувача вищої освіти відповідає тим самим вимогам, що і для попереднього рівня, але при цьому здобувач вищої освіти допускає незначні помилки, які сам виправляє, або незначні недоліки в послідовності викладу матеріалу та мовному оформленні висловлювань. Здобувач вищої освіти вміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати вивчений матеріал у стандартних і дещо змінених ситуаціях.</p>
<p>С (добре) 75-81 бал</p>	<p>Відповідь здобувача вищої освіти відповідає тим самим вимогам, що і для попереднього рівня, але при цьому здобувач вищої освіти допускає помилки і недоліки в послідовності викладу матеріалу та мовному оформленні висловлювань. Здобувач вищої освіти вміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях.</p>
<p>Д (задовільно) 67-74 бали</p>	<p>Здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння основних положень дисциплін, але викладає матеріал неповно і допускає незначні неточності у визначенні понять; не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити влучні приклади; викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовному оформленні викладу.</p>

<p>Е (достатньо) 60-66 балів</p>	<p>Здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння основних положень дисциплін, але викладає матеріал неповно і допускає суттєві неточності у визначенні понять; не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовному оформленні викладу.</p>
<p>FX (незадовільно з можливістю повторного складання) 35-59 балів</p>	<p>Здобувач вищої освіти виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє науково-методичним апаратом навчальної дисципліни, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, не вміє самостійно аналізувати психологічну ситуацію та способи дій у ній, хаотично і невпевнено викладає матеріал. Здобувач вищої освіти неспроможний виконати стандартні завдання навіть після спрямувальних питань викладача.</p>

2. «ПСИХОЛОГІЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ»

Критерії оцінювання

<p>А (відмінно) 90-100 балів</p>	<p>Здобувач виявляє повні та міцні знання з психології молодшого школяра, вільно використовує термінологічний апарат, демонструє самостійність і оригінальність суджень; чітко формулює власну думку та переконливо аргументує її; вміє аналізувати, робити власні висновки; здатний встановлювати тематичні та міжпредметні зв'язки. Під час відповіді на запитання випускник підтверджує теоретичні положення прикладами.</p>
<p>В (дуже добре) 82-89 балів</p>	<p>Відповідь здобувача відповідає тим самим вимогам, що й для оцінки «відмінно», але при цьому він допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, наявні 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу. Здобувач наводить власні приклади на підтвердження теоретичних положень, добре володіє культурою мовлення.</p>
<p>С (добре) 75-81 бал</p>	<p>Здобувач володіє категоріальним апаратом знання психології молодшого школяра, виявляє розуміння основних понять, проте допускає незначні помилки у формулюванні визначень; демонструє здатність до розв'язання теоретико-практичних завдань; вміє добирати докази на підтвердження власних думок, використовувати словниково-довідкову літературу.</p>
<p>Д (задовільно) 67-74 бали</p>	<p>Здобувач відтворює навчальний матеріал частково, поверхово, уривчасто і неструктуровано; проявляє нерозуміння, розв'язання завдань теоретико-практичних завдань; демонструє низький рівень мовленнєвої культури; припускається великої кількості помилок та є здатним виправити їх із допомогою викладача.</p>
<p>Е (достатньо) 60-66 балів</p>	<p>Випускник оперує базовими поняттями курсу, проте наводить недостатньо прикладів методичного характеру. У відповіді простежується логічна непослідовність, мовленнєві помилки.</p>
<p>FX (незадовільно з можливістю повторного складання) 35-59 балів</p>	<p>Здобувач виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє категоріальним апаратом предмета, допущені у формулюванні визначень помилки спотворюють зміст понять, випускник неспроможний підтвердити теоретичні положення, відповідь хаотична, із значною кількістю мовленнєвих помилок.</p>

3. «ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ»

Критерії оцінювання

<p>A (відмінно) 90-100 балів</p>	<p>Здобувач глибоко і міцно засвоїв програмний матеріал, вичерпно, послідовно, чітко та логічно правильно його викладає, використовує у відповіді матеріал наукових і методичних джерел, правильно аргументує свою думку, вміє тісно пов'язувати теорію з практикою, аналізує зміст і методи навчання з погляду психології та педагогіки освітньої діяльності молодших школярів. Демонструє готовність використовувати знання теорії освітньої діяльності для навчання дітей молодшого шкільного віку, а також готовність до її організації спільної з ними та їх самостійної діяльності, спрямованої на досягнення цілей і завдань реалізованої освітньої програми.</p>
<p>B (дуже добре) 82-89 балів</p>	<p>Здобувач володіє змістом матеріалу, грамотно та змістовно викладає його, не допускаючи суттєвих неточностей (1-2 недоліки) в послідовності викладу матеріалу у відповіді на питання, вміє пов'язати теорію з практикою, аналізує зміст і методи навчання з погляду освітньої діяльності молодших школярів. Демонструє готовність використовувати знання теорії освітньої діяльності для молодшого шкільного віку. Добре володіє культурою мовлення.</p>
<p>C (добре) 75-81 бал</p>	<p>Здобувач володіє категоріальним апаратом знання з психолого-педагогічних основ освітньої діяльності психології молодшого школяра, виявляє розуміння основних понять, проте допускає незначні помилки у формулюванні визначень; демонструє здатність до розв'язання теоретико-практичних завдань; вміє добирати докази на підтвердження власних думок, використовувати словниково-довідкову літературу.</p>
<p>D (задовільно) 67-74 бали</p>	<p>Здобувач відтворює навчальний матеріал частково, поверхово, уривчасто і неструктуровано; проявляє нерозуміння, розв'язання завдань; демонструє низький рівень мовленнєвої культури; допускає велику кількість помилок та здатен їх виправити за допомогою навідних питань викладача.</p>
<p>E (достатньо) 60-66 балів</p>	<p>Випускник оперує базовими поняттями курсу, проте наводить недостатньо прикладів реалізації психолого-педагогічних основ освітньої діяльності в початковій школі. У відповіді простежується логічна непослідовність, наявні мовленнєві помилки.</p>
<p>FX (незадовільно з можливістю повторного складання) 35-59 балів</p>	<p>Здобувач виявляє незнання більшої частини програмного матеріалу, не володіє категоріальним апаратом навчальної дисципліни, допускає у формулюванні визначень помилки спотворюють зміст понять, випускник неспроможний підтвердити теоретичні положення, відповідь хаотична, із значною кількістю мовленнєвих помилок.</p>

4. «ПЕДАГОГІКА»

Критерії оцінювання

<p>A (відмінно) 90-100 балів</p>	<p>Студент глибоко і всебічно знає зміст курсу педагогіки, рекомендовану літературу та першоджерела, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу з курсу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем педагогічного змісту.</p> <p>Під час відповіді на питання студент вільно оперує педагогічною термінологією, підтверджує теоретичні положення прикладами з практики (фрагменти занять, методи і прийоми, дидактичні ігри та вправи тощо). Відповідь на питання побудована логічно, мовлення студента нормативне, виразне.</p>
<p>B (дуже добре) 82-89 балів</p>	<p>Студент виявляє добрі знання з педагогіки, знайомий з усіма педагогічними поняттями, методами і прийомами навчання і виховання. Однак відчуває труднощі у проєктуванні положень теоретичного матеріалу на практичну діяльність вчителя.</p> <p>Під час відповіді на питання студент може наводити власні приклади використання тих чи інших методів, прийомів, допускаючи при цьому незначні неточності. Виклад матеріалу логічно-послідовний, студент відповідає впевнено, дотримуючись культури та техніки мовлення.</p>
<p>C (добре) 75-81 бал</p>	<p>Студент виявляє достатні знання з педагогіки, знайомий з більшістю педагогічних понять, методів і прийомів навчання та виховання. Однак студенту важко переносити положення теоретичного матеріалу на практичну діяльність вчителя.</p> <p>Під час відповіді на питання студент не завжди може наводити власні приклади використання тих чи інших методів, прийомів, допускає значні неточності. Виклад матеріалу непослідовний, студент відповідає невпевнено, дотримуючись культури та техніки мовлення.</p>
<p>D (задовільно) 67-74 бали</p>	<p>Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, але не може повністю розкрити всі аспекти екзаменаційного питання, допускає неточності у розкритті сутності теоретичних понять та формулюванні визначень; спроможний використовувати набуті знання для практичного вирішення стандартних завдань, викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в оформленні викладу. Студент демонструє знання переважно репродуктивного характеру, недостатньо володіє термінологією курсу, прикладами з практики, виклад матеріалу непослідовний, відповідь невпевнена, наявні помилки в її мовленнєвому оформленні.</p>
<p>E (достатньо) 60-66 балів</p>	<p>Студент засвоїв не весь основний теоретичний матеріал, не може розкрити всі аспекти екзаменаційного питання, допускає значні неточності у розкритті сутності теоретичних понять та формулюванні визначень; не спроможний використовувати набуті знання для практичного вирішення стандартних завдань, викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в оформленні викладу. Студент демонструє знання лише репродуктивного характеру, недостатньо володіє термінологією курсу, прикладами з практики, виклад матеріалу непослідовний, відповідь невпевнена, наявні помилки в її мовленнєвому оформленні.</p>
<p>FX (незадовільно з можливістю повторного складання) 35-59 балів</p>	<p>Студент виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє категоріальним апаратом предмета, допускає у формулюванні визначень помилки, які спотворюють зміст понять, неспроможний підтвердити теоретичні положення предмета відповідними прикладами, відповідь хаотична, із значною кількістю мовленнєвих помилок.</p>

5. «ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ»

Критерії оцінювання

А (відмінно) 90-100 балів	Здобувач вищої освіти засвідчує всебічні та систематизовані знання, демонструє глибину і детальність аналізу питань, уміння розкривати сутність теоретичних положень; правильно та вільно оперує категоріями і поняттями; доцільно і грамотно добирає необхідні для відповіді аргументи, ілюструє їх прикладами, висловлює власне ставлення до навчального матеріалу; відповіді чіткі, логічні, конкретні, мова літературна. Виявляє здатність аналітичного науково-педагогічного мислення, добирає оптимальні методи, прийоми та способи навчання, дає їх обґрунтування, демонструє оригінальність, творчий потенціал.
В (дуже добре) 82-89 балів	Здобувач вищої освіти підтверджує повне засвоєння теорії та методики виховання, достатньо висвітлює теоретичні положення та з'ясовує суттєві аспекти питань, правильно визначає зміст основних понять, демонструє здібності аналітичного мислення, але при цьому допускає окремі неточності.
С (добре) 75-81 бал	Здобувач вищої освіти виявляє добре засвоєння програмованого матеріалу, достатньо висвітлює теоретичні положення та з'ясовує суттєві сторони питань, правильно визначає зміст основних понять, демонструє здібності аналітичного мислення, але при цьому допускає окремі неточності, його обґрунтування не завжди переконливе.
Д (задовільно) 67-74 бали	Здобувач вищої освіти засвідчує знання основного матеріалу обсягом, який необхідний для подальшої практичної роботи; демонструє у цілому правильність розуміння наукових положень і понять по суті, однак відповідь вирізняється поверховістю або фрагментарністю, наявні неточності та помилки у змісті відповіді. У визначенні та виборі методів, прийомів та способів навчання переважає стереотипність.
Е (достатньо) 60-66 балів	Здобувач вищої освіти виявляє знання основного матеріалу на елементарному рівні необхідним для подальшої практичної роботи; демонструє у цілому правильність розуміння теоретичних положень і наукових понять по суті, однак відповідь вирізняється обмеженістю, поверховістю або фрагментарністю, наявні неточності та помилки у змісті відповіді; професійні знання, вибір методів навчання не завжди правильний.
FX (незадовільно з можливістю повторного складання) 35-59 балів	Здобувач вищої освіти виявляє суттєві прогалини у засвоєнні програмового матеріалу, має значні труднощі в оперуванні категоріями та теоретичними положеннями; відповідь вирізняється обмеженістю, фрагментарністю, наявні грубі помилки; має труднощі у виборі методів, прийомів навчання, допускає помилки, виявляє обмеженість професійного мислення та несформованість відповідних умінь.

Завідувач кафедри

Наталія БАХМАТ